

SMRK PRO VÁNOČNÍ PRAHU ROKU 2011

V minulém čísle Malokyšických ozvěn jsme čtenáře informovali o vítězství potepelského smrku v soutěži, resp. ve výběrovém řízení, o nejhezčí smrk v České republice pro vánoční trhy roku 2011 na Staroměstském náměstí v Praze. Jmenovaný smrk zvítězil, proto si na den 20. listopadu t.r. tímto vítězstvím nad sebou podepsal svůj ortel.

V ten den (v neděli dopoledne) došlo k uzavření silnice z Unhoště-Čeperky k Chyňavské myslivně. Po vlastní ose firma Švestka, provádějící jeřábové práce, dopravila svoji techniku, dodala řidiče, dělníky, byla přizvána media a za přítomnosti více jak sto osob (novinářů, fotografů, kameramanů, jejich pomocníků – i policie Potepelím projížděla – a četných potepelských a malokyšických zvědavců) se v deset hodin mohlo za příznivého slunečního počasí začít „s porážkou“. Nutno poznamenat, že přijeli pracovníci radia City, pracovníci České televize i krvelačné televize Nova, ač tu žádná krev (a ani snad míza) netekla. V Potepelí mi v tu dobu snad chyběl jen hlídkující vrtulník!

Pro fotoreportéry majitelka smrku – na rozloučenou – jeho kmen objala a potom už se do něj zakousla motorová pila. Za nedlouho se potepelský smrk ztepilý podobal oběšenci, visíce a houpající se na rameni jeřábu. Následně byl o sedm metrů zkrácen do potřebné délky a kvalifikovaně položen na plošinu přepravujícího vozidla. Při dodržování silničních bezpečnostních opatření se kolona vydala ku Praze; konkrétně do pražských Stodůlek, kde „uříznutý“ smrk měl přenocovat. (Blíže o něm pojednávají přiložené příspěvky z okresního i celostátního tisku.)

Mně nezbyvá, než se omluvit našim čtenářům za dezinformace, které jsem uvedl v minulém čísle Ozvěn při uvádění údajů o potepelském „velikánovi“. Dnes je, asi jako správné, přebírám od sdělovacích prostředků: Já stáří smrku odhadoval na 100 – 150 let. Jeho majitelka uvedla 70 let, takže mohl být zasazen začátkem okupace Československa, proto asi „nemohl pamatovat“ Bedřicha Frickeho (+1905) a inž. Josefa Proška (+1923). Výška stromu se odhadovala na 22 metrů, ale ve skutečnosti měřil 29 metrů. (Těch sedm metrů mu ubrali pracovníci, připravující jeho odvoz do Prahy.) Údaj o 202 cm šířky kmene ve výšce 130 cm byl převzat správně.

V době vydání tohoto čísla by smrk z Potepelí již měl být vztyčen a usazen do připravené jímky na Staroměstském náměstí, kde vánoční trhy začínají 26. listopadu. Od toho večera, jak uvedl deník Právo, by zde měl svítit, a tak připomínat sváteční vánoční náladu. (Trhy potvrzují do Nového roku.)

Miroslav Oliverius

Zprávy z denního tisku:

STROM Z POTEPLÍ OZDOBÍ PRAHU

Kladensko – Jedinečné okamžiky zažívali včera dopoledne všichni, kteří si nenechali ujít kácení vánočního stromu, jenž ozdobí letos pražské Staroměstské náměstí. Pro lidi z Kladenska je událost o to významnější, že v konkurenci čtyř desítek stromů, byl vybrán smrk z osady v Potepelí nedaleko Malých Kyšic.

Strom – Smrk má výšku devětadvacet metrů a rostl sedmdesát let na soukromém pozemku v chatové oblasti Potepelí na okraji křivoklátských lesů.

Majitelka – „U chaty, která patří mojí rodině od roku 1939, ho zasadila teta, když jí bylo asi patnáct let. Pozemek kupoval děda, aby tu rodina mohla žít v době války. Strom nám bude chybět. Jeho kořeny zasahují bohužel už i pod chatu a je tak vysoký, že se začínáme bát, aby nám nespadol na střechu a někomu se něco nestalo. Nechtěli jsme ho dát na podpal, tak se nám zalíbila myšlenka, aby ozdobil Prahu,“ řekla Hana Hospodářská, majitelka stromu, která navíc svojí volbou získala deset tisíc korun.

Soutěž – Letošní výběr stromu byl opravdu náročný. „Přestože jsme dostali čtyřicítka tipů, museli jsme prodloužit i termín soutěže. Nejhezčí a krásně rostlý smrk jsme nakonec našli na Kladensku. Vyhovoval všem kritériím a určitě z něj budou mít návštěvníci pražských trhů radost,“ říká Petr Hozák, produkční společnosti, která je provozovatelem Vánočních trhů na Staroměstském a Václavském náměstí v Praze.

Základními požadavky na vánoční strom pro největší vánoční trhy v České republice jsou především požadovaná výška, zdravý a pravidelný růst a dobrá dostupnost pro techniku. „Jako jiné roky jsme spolupracovali s dendrology z Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Ti provedli průzkum vybraného smrku a potvrdili nám, že je absolutně zdravý a vhodný pro instalaci v centru Prahy,“ doplnil Petr Hozák.

Transport – Aby transport dřeviny nebránil dopravě, byl ještě včera odpoledne (pozn. 20.11.) převezen tahačem do pražských Stodůlek a dnes (pozn. 21.11.) před půlnocí bude převezen do centra Prahy. Při cestě na Staroměstské náměstí letos vozidlo nepojede tunely, ale centrem Prahy. „Tahač se vydá přes Anděl a také kolem Tančícího domu,“ doplnil informace Martin Švestka z přepravní společnosti. Přepravní souprava je téměř 30 metrů dlouhá a čtyři a půl metru široká. Dosáhne výšky více než čtyři a půl metru. Doprovodí ji čtyři vozidla, která zajistí bezpečný průjezd vytyčenou trasou. Na její cestě Prahou bude pomáhat také policie.

Starosta – Chatová oblast Poteplí náleží k obci Malé Kyšice od roku 1923. „Jsme rádi, že letošní vánoční strom, který uvidí milióny lidí, bude od nás. Doufáme, že udělá všem radost a smysluplně se využije do poslední jehličky,“ řekl Jan Kuna, starosta obce malé Kyšice.

KATEŘINA HUSÁROVÁ;

Kladenský deník, č. 271 z pondělí 21. listopadu 2011

VÁNOČNÍ SMRK PRO PRAHU TENTOKRÁT PŘIJEL Z KLADENSKÝCH MALÝCH KYŠIC

I tento příspěvek popisuje anabázi vybírání, porážení a odvážení potepelského smrku do Prahy, proto přinášíme jen jeho závěr, který čtenářům přibližuje naši obec:

... Obyvatelé Malých Kyšic nejsou překvapeni, že Pražanům zkrášlí Vánoce strom z jejich kraje. „Takových krásných stromů je u nás víc. Všude okolo jsou lesy, ve kterých dokonce žijí jeleni, proto jsme si jelena a tři milíře na uhlí dali do znaku obce. Zrovna nedávno mi jeden jelen přeběhl přes cestu, ve středních Čechách je to rarita,“ řekl Miroslav Oliverius, kronikář obce.

Vloni ozdobil Staroměstské náměstí osmdesátiletý smrk z brdských lesů. Kyšičtí jsou přesvědčeni, že ten jejich je větší krasavec. Na svou obec jsou pyšní, už její vznik je středočeskou raritou. Vesničku založili dřevorubci, kteří do tehdejších schwarzenberských lesů přišli v roce 1680 zlikvidovat následky strašlivé vichřice. A už tam zůstali. Postavili si malé chaloupky z otesaných kmenů slepených hlínou, spáry ucpali mechem. Jako sruby na Divokém západě. Od těch dob hovoří starousedlíci o Malých Kyšicích jako o Kyšických chaloupkách.

„Stávalo všude v okolí spousta milířů, ve kterých se páliło dřevěné uhlí. Bylo jich tolik, že nad lesy stoupal šedomodrý dým. Konec uhlířině udělal až objev černého uhlí v Kladně v polovině 19. století. Ale dnes jsme na svoji uhlířskou tradici pyšní,“ podotýká Oliverius.

Lesy jsou všude kolem dokola, údolím protéká potok Kačák, proto také ve 30. letech minulého století tuto lokalitu s oblibou vyhledávali trampové, zdejší krajina učarovala i malíři Cyrilu Boudovi. Později trampy vystřídali chataři, kteří původní samotu Poteplí s renesančním mlýnem U Prošků, kde se dodnes konají prohlídky pro veřejnost, přeměnili v chatovou osadu.

Dnes je v Malých Kyšicích víc chatařů než stálých obyvatel (*pozn. v letních měsících*). Jen několik kilometrů odtud je Podkozí, kde si rozsáhlou usedlost vybudoval nejbohatší Čech Petr Kellner.

MARTINA KLAPALOVÁ,

Mladá fronta - DNES, Střední Čechy, roč. XXII, č. 271 z 21. listopadu 2011

VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH TO NEBYLO (aneb Josef Jungmann by šel, ba i brečel)

V neděli 20. listopadu jsem v Poteplí stál mezi četnými zvědavci, kteří nečinně přihlíželi, jak se likviduje tamní překrásný smrk. Protože tato akce trvala poměrně delší dobu, tak jsem přecházel z místa na místo a chtě – nechtě jsem vyslechl několik rozhovorů, či hovorů, z nichž obzvláště dva nebo tři stojí za zaznamenání. Kdyby je však v té podobě zaslechl Josef Jungmann, který nám položil základy novočeského jazyka, ten by asi brečel. Těch několik ukázek nejen, že stojí za zamyšlení, ale také ukazuje kvalifikovanost některých z těch, kteří nám, ať v novinách, v rozhlase, či v televizi „servírují“ jak dění doma, tak i ve světě:

Reportér s mikrofonom (do 30 let věku): „Co říkáte tomu smrku, že ho vodvezou?“

Odpovídá chatař (určen podle pracovního oděvu, stáří asi 60 let): „Dyť je to dobře, aspoň se vobec zviditelní v celý republice... Eště by to na někoho spadlo!“

Reportér: „... to máte pravdu, dyž sem sem jel, tak já ani nevěděł, že ňáký Malý Kyšice vůbec sou a natož ňáké Poteplí nebo jak se to tu menuje!“

Dvě starší paní, hledíc na smrk ze břehu potoka: „Holka, fakt, bude se mi po ňom stejskat. Dyť von sem patří a teď ho vodvezou“, konstatovala jedna. Odpověď druhá: „Je mi šoufl, dyť je to zdravý strom, a tak velikánský...to je škody!“

A následující monolog prošedivělého podsaditého muže (asi kolem 55 let) s fotografem a větším teleobjektivem, zavěšeným na krku, doporučuji číst až po dvaadvacáté hodině, přestože některá slova jsem musel „vypípat“. Vzpomínaný řval do mobilního telefonu: „... Co dělám? ...Píp!... Sem u toho ...píp...nýho smrku tady někde v Křivoklátu nebo jak se to tu jmenuje. Je to tu na ...píp... Nic se tu neděje, porážej ten strom. Je to tu k ...píp...! (Potom telefon vztekle zamáčkl.)

Závěr: Vážený pane Jungmanne, asi ne všechno, co člověk dělá s láskou pro budoucí generace se úplně podaří, proto snad buďte rád, že od roku 1847 nejste mezi živými. Těm třem výše vzpomenutým „domorodcům“ není co vytýkat, ale pokud někdo někam pracovně jede a nezjistí si ani přesný název místa svého cíle... A pokud k tomu ještě mluví jako „šlejší“, tak co si potom mám myslet o jeho informacích, které mi uhlazeně předhodí v podobě novinového článku, radiové reportáže, či prostřednictvím televizní obrazovky?

Miroslav Oliverius

**KÁCENÍ A ODVOZ POTEPELSKÉHO
SMRKU NA STAROMĚSTSKÉ
NÁMĚSTÍ V PRAZE**

